FESTIWAL WIEDZY GLOBALNEJ

Brama do Europy

Dlaczego ludzie opuszczają swoje kraje

Tydzień Edukacji Globalnej · 16–22 listopada 2026

REALIZATOR

INSTYTUT NOWEJ EUROPY

GRANTODAWCA

FUNDACJA EDUKACJA DLA DEMOKRACJI

EDUKACJA GLOBALNA

FINANSOWANIE

polska pomoc

Projekt finansowany z budżetu państwa w ramach polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP. · www.gov.pl/polskapomoc · Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

DZIŚ W AULI · 80 MINUT · CZAS W MINUTACH

Program

0–5	Powitanie
5–35	Wykład: co już wiemy
35–55	Quiz o nagrody
55–65	Ankieta o bezpieczeństwie i AI
65–80	Podsumowanie i konkurs

WYKŁAD · CO JUŻ WIEMY

Migracja w liczbach

304 mln

ludzi mieszka poza krajem urodzenia, czyli 3,7% ludzkości

ONZ, UN DESA 2024

48%

migrantów to kobiety

ONZ, UN DESA 2024

Większość zostaje blisko domu

68,7 mln

osób było przesiedlonych we własnym kraju przez konflikty i przemoc

UNHCR, Global Trends 2025

41,6 mln

uchodźców przebywało poza krajem pochodzenia

UNHCR, Global Trends 2025

65%

uchodźców mieszka w kraju, który graniczy z ich ojczyzną

UNHCR, Global Trends 2025

> *Uciekają za najbliższą granicę: Afgańczycy żyją głównie w sąsiednim Iranie i Pakistanie, a Wenezuelczycy w sąsiedniej Kolumbii, nie w Europie.*

WYKŁAD · KTO WYJEŻDŻA

Kto wyjeżdża daleko?

Ci, których stać na drogę

Bilet, dokumenty i pośrednicy kosztują. Tak było w historii Awy.

Najpierw blisko

Gdy susza niszczy plony, ludzie zwykle przenoszą się do miasta w swoim kraju.

Z konkretnych powodów

Praca, rodzina, nauka, wojna, prześladowanie, klimat.

WYKŁAD · PIENIĄDZE

Kto tu komu pomaga?

685 mld $

wysłali w 2024 r. migranci rodzinom w biedniejszych krajach

Bank Światowy, 2024

212 mld $

wyniosła w tym czasie pomoc rozwojowa bogatych państw

OECD, 2024

WYKŁAD · FAIR TRADE

Uczciwa cena tam, gdzie ludzie mieszkają

Za kawę, kakao czy banany ze znakiem FAIRTRADE rolnik dostaje cenę minimalną i premię na projekty swojej wsi.

37 000+

produktów w ponad 140 krajach

Fairtrade International

201 mln €

premii dla rolników w 2024 r.

Fairtrade International

> *Gdy z pracy na roli da się utrzymać rodzinę, wyjazd nie jest jedyną drogą.*

WYKŁAD · POLSKA

Wasza szkoła też jest globalna

246 tys.

uczniów z innych krajów uczy się w polskich szkołach, ok. 5% wszystkich

CEO i IRC na podstawie SIO, 2025/2026

87%

polskich uczniów chodzi do szkoły, w której uczą się też osoby z innych krajów

CEO i IRC, 2025/2026

> *Migracja to nie tylko wiadomości z daleka. To także wasze klasy.*

WYKŁAD · PRACA

Kto się nami zaopiekuje?

1 na 7

pielęgniarek na świecie pracuje poza krajem, w którym się urodziła

WHO, 2025

23%

pielęgniarek w bogatych krajach, jak Niemcy czy Wielka Brytania, urodziło się za granicą

WHO, 2025

WYKŁAD · KLIMAT

Jak klimat zmieni mapę świata do 2050 r.?

216 mln

osób może do 2050 r. przenieść się wewnątrz swoich krajów (scenariusz pesymistyczny)

Bank Światowy, Groundswell 2021

1951

sama susza nie daje statusu uchodźcy z Konwencji z 1951 r.

WYKŁAD · JAK O TYM MÓWIMY

Zanim udostępnisz: test trzech pytań

ZMYŚLONY PRZYKŁAD POSTA

Portal Alarm24 · 2 godz.

PILNE: Milionowa fala migrantów szturmuje granice! Eksperci biją na alarm

1 Kto na tym zyskuje?

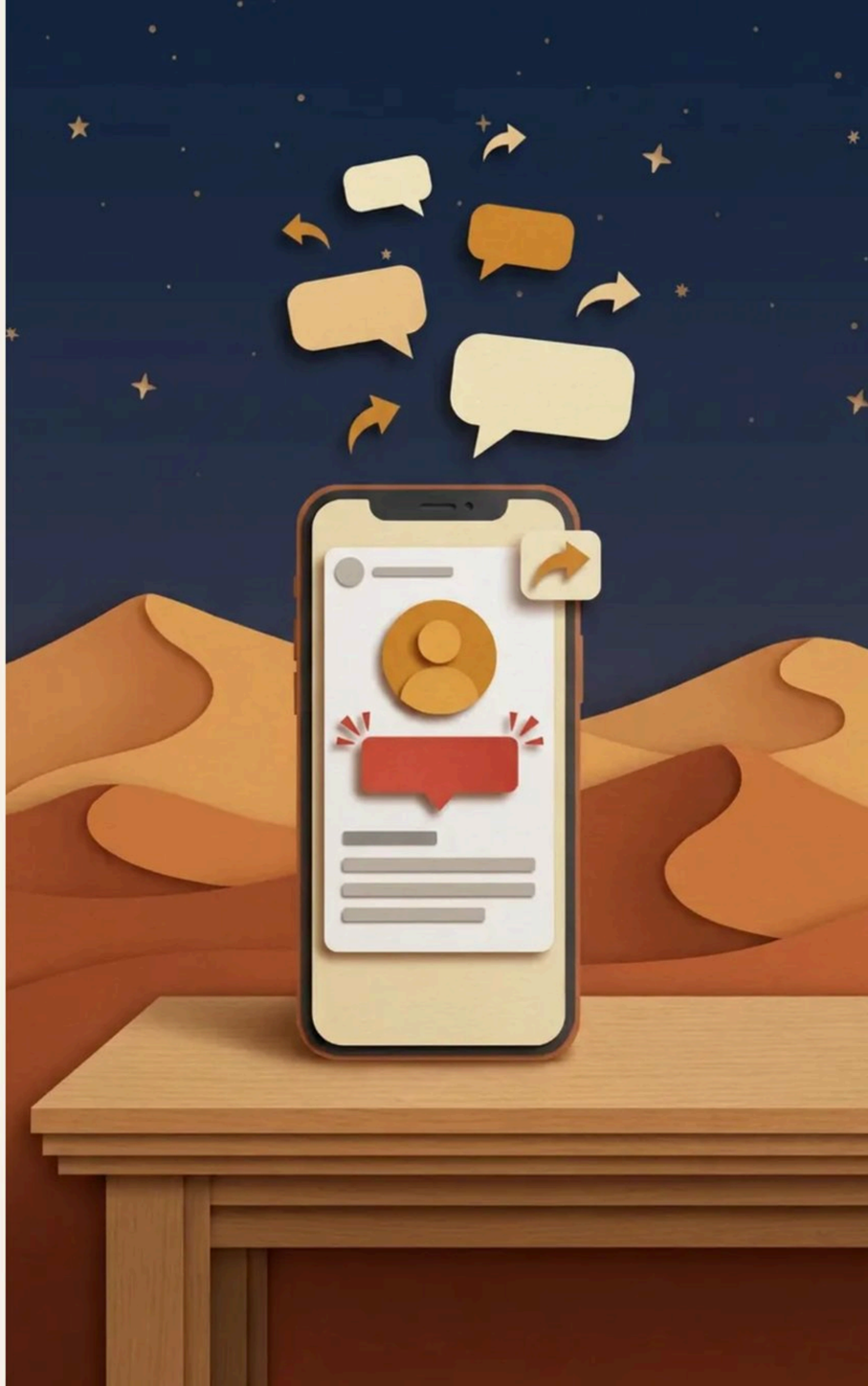
Ktoś zarabia na kliknięciach albo zbiera głosy. Słowa „fala” i „szturm” pochodzą z języka wojny.

2 Skąd ta liczba?

„Milionowa” nie ma źródła. Prawdziwe dane podają UNHCR, Eurostat i Straż Graniczna.

3 Gdzie jest człowiek?

Nie wiemy, kim są ci ludzie, skąd jadą i dlaczego wyjechali. Widać tylko „falę”.

QUIZ O NAGRODY · 35–55 MIN

Telefony w dłoń!

1. Zeskanuj kod QR albo wpisz adres.
2. Wpisz swoje imię i nazwisko.
3. 20 pytań × 20 sekund. Szybsza dobra odpowiedź = więcej punktów.

Pięć najlepszych dostaje nagrody zaraz po quizie.

Nie możesz wejść? Podnieś rękę albo grajcie w parze.

advisory.ine.org.pl
/fed/brama/festiwal

BEZ KODU I LOGOWANIA

ANKIETA INE · 4 MINUTY · 55–65 MIN

Nie chowajcie telefonów!

Młodzi o bezpieczeństwie, informacji i AI

Co was niepokoi, komu ufacie i do czego używacie AI?
Piszemy raport o młodych, więc pytamy was.

4 MINUTY | ANONIMOWO | 15–29 LAT

KOMITET DO SPRAW POŻYTKU PUBLICZNEGO

NIW Narodowy Instytut Wolności Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Rządowy Program Fundusz Młodzieżowy na lata 2022–2033 Fundusz Młodzieżowy

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy na lata 2022–2033.

ANKIETA INE

advisory.ine.org.pl
/projekty/mlodzi-analitycy/ankieta

PODSUMOWANIE PROJEKTU

Co zabieracie ze sobą

1 Większość zostaje blisko domu

Poza krajem urodzenia żyje 3,7% ludzi, a dwie trzecie uchodźców mieszka w kraju sąsiednim.

2 Za wyjazdem stoi konkretna historia

Za każdą liczbą stoją konkretne przyczyny: wojna, praca, klimat, rodzina. Na daleką drogę trzeba pieniędzy i kontaktów.

3 Polska jest w środku tej historii

Uczniowie z innych krajów w ławkach, migranci w pracy i w szpitalach, a Polacy wciąż wyjeżdżają.

4 Pytaj: kim jest ten człowiek?

Zanim uwierzysz w nagłówek, sprawdź źródło liczby i szukaj przyczyny.

KONKURS

„Moja mapa migracji”

Plakaty, eseje, filmy i prezentacje o tym, dlaczego ludzie opuszczają swoje kraje.

ZA CO NAGRADZAMY

Przyczyny wyjazdu, a nie tylko obraz.

Człowiek zamiast anonimowego tłumu.

Własny głos bohatera i własna myśl autora.

Wasze prace

PLAKAT

Migracja: patrz na problem szerzej, poza stereotypy

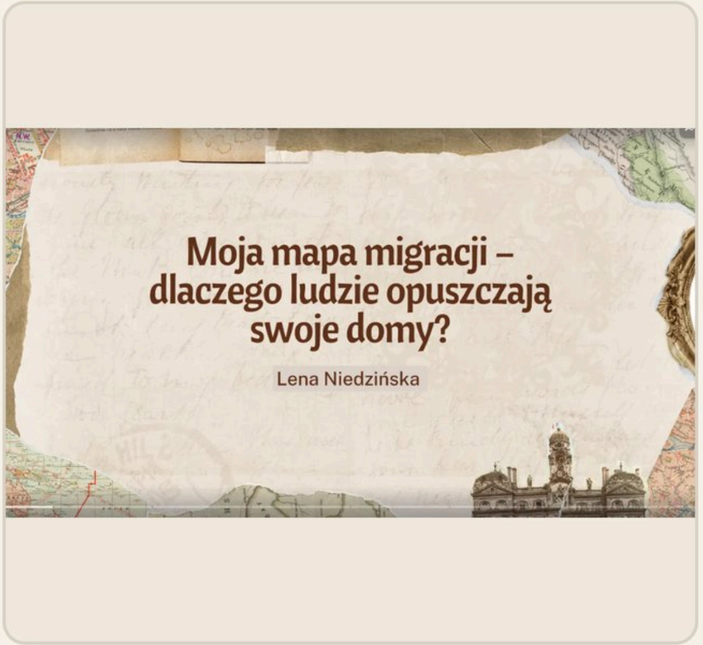
Rafał Rdes

PREZENTACJA

Krok w nieznane: motywy i mechanizmy ludzkich migracji

Aleksander Pawłowski i Jakub Feder, 4A

PREZENTACJA

Moja mapa migracji: dlaczego ludzie opuszczają swoje domy?

Lena Niedzińska, LO w Puszczy Mariańskiej

Dziękujemy

Szkole, nauczycielom i wam wszystkim.

ANKIETA INE · 4 MIN

Zeskanuj kod telefonem i wypełnij ankietę.

REALIZATOR

INSTYTUT NOWEJ EUROPY

GRANTODAWCA

FUNDACJA EDUKACJA DLA DEMOKRACJI

EDUKACJA GLOBALNA

FINANSOWANIE

polska pomoc

Projekt finansowany z budżetu państwa w ramach polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP. · www.gov.pl/polskapomoc · Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.